

лення, і завдання повинно бути продемонстровано. Викладач спостерігає за процесом виконання завдання та робить виправлення і пропозиції для того, щоб і надалі спрямовувати студентів до вірного висновку.

*Ілленко Петро*, старш. викл.  
кафедри обліку підприємницької діяльності

**МУЛЬТИМЕДІЙНИЙ ПІДХІД ГАРМОНІЗАЦІЇ ЛЕКЦІЙНИХ  
І ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ  
«ОБЛІК В ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ»  
(ДОСВІД ВЕЧІРНЬОЇ ТА ЗАОЧНОЇ ФОРМ НАВЧАННЯ)**

Забезпеченість навчального процесу комп'ютерами, а також те, що комп'ютер став доступною побутовою технікою, дає можливість викладачу надати студентам всю або більшу частину інформації з дисципліни. Досвід показує, що тільки завдяки викладачеві студент стає по справжньому співучасником творчого процесу пізнання нового. За умов обмеженого часу на розгляд проблемних питань з дисципліни зміст лекційного матеріалу і деякі практичні завдання, аналогічні обов'язковим до виконання за програмою, доводяться до студентів на електронних носіях інформації, а також і на папері, на перших заняттях. Посібниками для самостійної роботи та підручниками, іншою літературою, студенти забезпечуються з бібліотечних фондів а матеріалами для виконання практичних вправ забезпечуються кафедрою. Також на перших заняттях видається графік тем, що будуть розглядатися протягом семестру із зазначенням тижнів рубіжного контролю та зазначаються форми контролю. Це дає можливість студентам попередньо бути підготовленими до роботи в аудиторії. На заняттях частина графічного матеріалу формується на дошці а частина з допомогою копіювальної техніки розмножується і видається студентам безпосередньо на заняттях. Індивідуальні завдання, що доведені студентам на електронних носіях, також представлені не в повному обсязі, певна складова частина їх видається на папері з

індивідуальними даними. Завдання модульного чи тестового рубіжного контролю після оцінювання аналізуються і розкриваються, аби кожен студент міг сам зрозуміти свої помилки і знати правильність оцінювання своєї праці. Звичайно, за таких умов організації аудиторної роботи розмивається чітка межа між лекційною та практичною складовими частинами представлення матеріалу з дисципліни. Ще одна особливість такої роботи, можливо негативна, ксерокопія аудиторного конспекту студентів, для тих студентів які пропустили заняття, абсолютно нічого не дає, адже цей конспект є допоміжним пояснювальним матеріалом до всієї тієї інформації яка була попередньо надана. Ще один важливий момент, необхідність захисту викладачем своєї індивідуальної методики викладання. Оцінювання знань студентів є відкритим, а ті студенти, які засвідчують високий рівень опанування знаннями, пояснення з виконаних індивідуальних завдань роблять в аудиторії перед студентами групи. Заохочується навіть неповне виконання індивідуальних завдань, тому що на завершальному етапі суть виконання індивідуальних завдань розкривається і ті студенти, які виконали ці завдання хоча би частково краще, опановують програмові питання. За такого підходу уже нині чітко відстежується тенденція поділу студентів на групи по свідомому вибору рівнів опанування питаннями програми дисципліни і, можливо, на часі буде доцільною постановка питання по наданню студентам можливості в забезпеченні методичним матеріалом різнорівневого підходу в опануванні програмою. Що це буде давати? Викладач буде звільнений від необхідності оцінювання студента. Буде робитись оцінювання повноти виконання і відповідності студентом обраного рівня за програмою. Тут ще є над чим працювати. Необхідно відзначити, що завдяки творчій праці засновників дисципліни В. І. Єфименко та ін., вдається належно донести студентам складні питання зарубіжного досвіду, але є одна тема, яку на вступних лекціях з філософських та гуманістичних основ бухгалтерського обліку ми зазначаємо тільки конспективно і не можемо поставити темою семінарських занять, це питання етики в професії бухгалтера. В цих питаннях потрібні напрацювання. Необхідно визнати, що за таких умов організації навчального процесу виникає необхідність більше часу приділяти підготовці до занять і викладачеві тяжче працювати в аудиторії, але значно зростає результативність в якості опанування студентами питаннями дисципліни і полегшується проблематика оцінювання результативності досягнень студентів в опануванні знань по дисципліні.